Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-04-29

RS 2019-0915

Regionstyrelsen

Motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) har inkommit med en motion i vilken regionfullmäktige föreslås besluta utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställda lämna blod på arbetstid samt besluta att blodbussen minst en gång per år ska stå utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktiges sammanträden.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens motivering.

Regionrådsberedningens motivering

Att ge blod är en mycket viktig samhällsinsats som uppmuntras. I Sverige behövs i snitt en blodpåse per minut, dygnets alla timmar året om och omkring 100 000 personer behöver få blod varje år. Blod är en färskvara som inte kan lagras längre än 6 veckor. Den kan inte framställas på syntetisk väg, vilket gör blod till en generell bristvara som fodrar en jämn ström av blodgivare året om.

Motionärerna har föreslagit att regionfullmäktige ska besluta om att utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att låta anställda lämna blod på arbetstid samt att blodbussen minst en gång per år ska stå utanför landstingshuset i samband med fullmäktige.

Antalet som gav blod och nyanmälde sig som blodgivare i Stockholmsregionen ökade under 2019, enligt uppgift från Blodcentralen i Stockholm. Därmed bröts för första gången på många år en nedåtgående trend och detta berodde mycket på intensiva kampanjinsatser, exempelvis

”Rädda Liv på Arbetstid” men också de insatser som gjordes inför storhelgerna i slutet av 2019 då anställda i Region Stockholm uppmanades att lämna blod på arbetstid.

I dagsläget finns tre fasta enheter för att lämna blod; blodcentralerna vid Odenplan, Hötorget samt Skanstull, och därtill en stor mängd platser dit blodbussarna kommer med olika intervall. När blodbussarna är utanför regionens egna arbetsplatser brukar det alltid gå bra att lämna blod för medarbetare som önskar på arbetstid. Detta ger också gott om utrymme för regionens förtroendevalda att lämna blod, också på betydligt fler tidpunkter än vid regionfullmäktiges sammanträde.

Regionens bolag och nämnder tillåter redan idag medarbetare att lämna blod på arbetstid om de så önskar. Förutsättningen är att detta sker så att det är förenligt med verksamhetens behov av bemanning och att det inte påverkar patientsäkerheten eller arbetsmiljön negativt i övrigt. I och med Region Stockholms många olika verksamheter och verksamheternas olika karaktär, innebär en rättighet för medarbetare att lämna blod på arbetstid också olika inverkan för Region Stockholms olika verksamheter.

Det är viktigt att det är enkelt för såväl allmänheten som regionens egna anställda att vara blodgivare. Dock instämmer regionstyrelsen i regionledningskontorets slutsats att beslut om nya hållplatser för blodbussen primärt bör ske i dialog mellan arbetsgivare och Blodcentralen. Den slags detaljstyrande beslut lämpar sig inte för regionfullmäktige att fatta. Det fordras heller inte något särskilt beslut i regionfullmäktige för att blodbussen ska komma förbi ett sammanträde, vilket den också gjort vid tidigare tillfällen.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:52
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 28 januari 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 9 januari 2020
Karolinska Universitetssjukhusets yttrande den 29 januari 2020

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Kristina Pesula

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-25

RS 2019-0915

Regionstyrelsen

Motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten

Ärendebeskrivning

Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) har inkommit med en motion i vilken regionfullmäktige föreslås besluta utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställda lämna blod på arbetstid samt besluta att blodbussen minst en gång per år ska stå utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktiges sammanträden.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:52
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 28 januari 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 9 januari 2020
Karolinska Universitetssjukhusets yttrande den 29 januari 2020

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Motionärerna föreslår att regionfullmäktige ska utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställda lämna blod på arbetstid samt besluta att blodbussen minst en gång per år ska stå

utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktiges sammanträden.

Redan idag tillåter nämnder och bolag att medarbetare får lämna blod på arbetstid om arbetet så tillåter och om medarbetaren så önskar. De sker under förutsättning att det är förenligt med verksamhetens behov av bemanning och att det inte påverkar patientsäkerheten eller arbetsmiljön negativt i övrigt. Regionledningskontoret anser att motionen bör anses besvarad.

Bakgrund
Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) föreslår i sin motion att regionfullmäktige ska utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställda lämna blod på arbetstid samt besluta att blodbussen minst en gång per år ska stå utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktige. Detta för att ge regionens politiker möjlighet att bidra till att fylla blodlagren.

Ärendet har remitterats till hälso-och sjukvårdsnämnden samt till Karolinska Universitetssjukhuset.

Överväganden
Redan idag tillåter nämnder och bolag att medarbetare får lämna blod på arbetstid om arbetet så tillåter och om medarbetaren så önskar. De sker under förutsättning att det är förenligt med verksamhetens behov av bemanning och att det inte påverkar patientsäkerheten eller arbetsmiljön negativt i övrigt. Särskilt när blodbussar finns på plats i anslutning till arbetsplatsen brukar det fungera att medarbetare kan lämna blod under arbetstid. Blodbussen kan, om förutsättningar föreligger, efter önskemål stanna vid en specifik arbetsplats för att underlätta blodgivning. Regionledningskontoret menar att beslut om nya hållplatser för blodbussen primärt bör ske i dialog mellan arbetsgivare och Blodcentralen. Förtroendevalda kan om och när de har möjlighet lämna blod på befintliga blodcentraler alternativt i de blodbussar som finns uppställda runt om i länet. Regionledningskontoret konstaterar att det finns det tre centralt belägna blodcentraler med generösa öppettider där de förtroendevalda har möjlighet att lämna blod.

I samband med kampanjen Rädda liv på arbetstid och den inför jul- och nyårshelgerna 2019 rådande blodbristen uppmuntrade Region Stockholm alla medarbetare som kunde och ville att lämna blod på arbetstid.

Antalet som gav blod och nyanmälde sig som blodgivare i Stockholmsregionen ökade under 2019 enligt uppgift från Blodcentralen i Stockholm. Därmed bröts för första gången på många år den nedåtgående trenden.

Med hänvisning till ovan föreslår regionledningskontoret att motionen bör anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Redan idag tillåter nämnder och bolag att medarbetare får lämna blod på arbetstid utifrån verksamhetens förutsättningar, vilket inte innebär några utökade kostnader och belastar därmed befintlig budget.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Ulrika Sundquist
HR-direktör

Beslutsexpediering:
Akt
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Karolinska Universitetssjukhuset
Regionledningskontoret Strategisk HR

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-03-25

MOTION
2019-09-17

Ankom
Region Stockholm
2019 -09- 17
Dnr. RS 2019-0915

Sverigedemokraterna

2019:52

Motion av Britt-Mari Canhasi och Helen Schultz Sverigedemokraterna om att Region Stockholm ska medverka till att Regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten.

Under sommaren har media rapporterat om att blodlagren i Stockholm varierat kraftigt och riskerat att ta slut. Vi kan även se en sjunkande trend över tid där antalet donatorer blir färre samtidigt som befolkning ökar. Tillgången på blodkomponenter är ojämnt och läget är till och från ansträngt för landets blodcentraler. 2018 köpte blodcentralen i Stockholm 4,4 % av förbrukningen för en kostnad av 3 653 100 kr. Från 1 jan till 31 juli 2019 köpte Stockholm 4,9 % av förbrukningen till en kostnad av 2 343 000 kr. Håller trenden i sig innebär det en ökning med 22 % från 2018 till 2019.

Det finns i dag tre fasta blodcentraler i länet samt ett antal blodbussar, vilket ger invånarna möjlighet att lämna blod på cirka 160 olika platser i länet. Att lämna blod är en viktig samhällsinsats till gagn för invånarna – idag givare, imorgon mottagare om oturen är framme. Varje dag används ca 100 liter blod vid länets sjukhus vid operationer, olycksfall, förlossningar eller som del i behandlingar av svåra sjukdomar hos såväl nyfödda som till den äldre befolkningen. En säker tillgång på blod är avgörande för att garantera att vården klarar att leverera såväl vid allvarliga oförutsedda händelser, som vid eventuella katastrofer med många sårskadade eller vid ett terrorattentat där tillgången på blod avgör skillnaden mellan liv eller död.

Sedan 2014 har antalet aktiva blodgivare i Sverige minskat med 10,9 % och antalet nyanmälda med 14 %. Även i Stockholm län har antalet aktiva blodgivare minskat med 14 %. Mängden blodplasma som används vid massiva blödningar och vid brännskador och som levereras till läkemedelsframställning fortsätter minska. Stockholm växer och antalet blodgivare behöver bli dubbelt så många som idag. Vi behöver därför hitta nya vägar att locka många nya blodgivare. Många blodgivare kommer även att gå i pension inom de närmaste åren. Vill vi säkra blodlagren krävs ett aktivt arbete och reella insatser för att skapa ett trendbrott där vi kan se att antalet aktiva blodgivare ökar över tid.

Många säger när de får frågan att de kan tänka sig att lämna blod men saknar tid. Det krävs något mer för att gå från ord till handling. Verksamhetschefer kan bevilja en medarbetare frånvaro med lön om verksamheten tillåter, men uppenbarligen krävs något mer för att gå från möjlighet till verklighet.

Regionen är arbetsgivare och ansvarar för bemanningen, men Regionen är även vårdgivare och ansvarar för att klara sitt hälso- och sjukvårdsuppdrag gentemot invånarna. Regionen bör aktivt arbeta för att vända trenden genom att hitta vägar att aktivera regionens medarbetare.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi fullmäktige besluta

Att utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställd lämna blod på arbetstid.

Att blodbussen ställer upp utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktige minst 1 ggr/år där regionens politiker ges möjlighet att bidra till att fylla blodlagren.

Britt-Mari Canhasi
SD

Helen Schultz
SD

§ 16
Yttrande över motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten

HSN 2019-1803

Ärendebeskrivning
Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2019:52 om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten. I motionen föreslår Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) att regionfullmäktige ska utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställd lämna blod på arbetstid samt besluta att blodbussen minst en gång per år ska stå utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktige. Detta för att ge regionens politiker möjlighet att bidra till att fylla blodlagren.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten

Yrkanden
1. Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2. Helen Schoultz (SD) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning
Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandens yrkande.

Beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Reservation
Helen Schoultz (SD) reserverar sig mot beslutet.

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG
2020-01-28

Expedieras till

Regionstyrelsen
Akten

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kansli
Isak Mander

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-01-09

HSN 2019-1803

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2019:52 om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten. I motionen föreslår Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) att regionfullmäktige ska utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställd lämna blod på arbetstid samt besluta att blodbussen minst en gång per år ska stå utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktige. Detta för att ge regionens politiker möjlighet att bidra till att fylla blodlagren.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:52 av Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) om att Region Stockholm ska medverka till att regionens anställda ska stötta blodgivarverksamheten överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Britt-Mari Canhasi (SD) och Helen Schultz (SD) föreslår i motionen att regionfullmäktige ska utreda möjligheten att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställd lämna blod på arbetstid samt besluta att blodbussen minst en gång per år ska stå utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktige, för att ge regionens politiker möjlighet att bidra till att fylla blodlagren.

Region Stockholm är Sveriges största huvudman för hälso- och sjukvård och ansvarar för att tillgodose behovet av blod inom regionen. Region Stockholm har i och med detta ett stort behov av blodgivare för att klara sitt hälso- och sjukvårdsuppdrag. I dagsläget finns tre fasta enheter för att lämna blod, blodcentralerna vid Odenplan, Hötorget samt Skanstull, och därtill en stor mängd platser dit blodbussarna kommer med olika intervall.

Precis som motionärerna skriver så har antalet blodgivare såväl som antalet nyanmälda blodgivare sjunkit under de senast åren. För närvarande är det cirka tre procent av svenskarna som är blodgivare.

Överväganden
Enligt blodcentralen finns det behov av att förstärka underlaget av blodgivare. Framför allt för att ha möjlighet att kalla blodgivare då blodlagren är låga men även för det fall att en exceptionell situation som kräver tillgång till mycket blod uppstår.

I en undersökning av Blodcentralen i Stockholm uppgav en tredjedel att anledningen till att de inte gav blod var tidsbrist samt svårigheten att göra det till en vana. Dessutom uppgav 60 procent att de skulle ge blod om de hade mer tid.

Blodcentralen jobbar aktivt med rekrytering av nya blodgivare. I slutet på november inleddes kampanjen *Rädda liv på arbetstid* som går ut på att Blodcentralen och GeBlod tillsammans med företag inom olika branscher vill inspirerar fler att ta policybeslut om blodgivning på arbetstid. Det långsiktiga målet med kampanjen är att få fler regelbundna blodgivare genom att företag underlättar att ge blod på arbetstid.

I samband med kampanjen *Rädda liv på arbetstid* och den, inför jul och nyår, rådande blodbristen uppmuntrade Region Stockholm alla medarbetare som kan och vill att lämna blod på arbetstid.

I kontakt med Blodcentralen framgick att verksamheten med fasta enheter och blodbussar planeras och styrs utifrån en målsättning att nå så många blodgivare som möjligt. Både blodcentralens fasta enheter och blodbussarna eftersträvar att uppfylla målsatta kvoter i den dagliga verksamheten. Blodbussarnas rutt planeras därför utefter hur ofta kvoten kan uppnås på olika platser.

För Region Stockholm som arbetsgivare och huvudman är det angeläget att både säkerställa en bemanning med rätt och tillräcklig kompetens i hälso- och sjukvården såväl som att upprätthålla tillförlitliga blodlager. I och med Region Stockholms många olika verksamheter och verksamheternas olika karaktär, innebär en rättighet för medarbetare att lämna blod på arbetstid också olika inverkan för Region Stockholms olika verksamheter. Med anledning av den bedömning som krävs för ett sådant ställningstagande, som ska gälla alla Region Stockholms verksamheter, lämnar hälso- och sjukvårdsförvaltningen det till regionfullmäktige att bedöma. Med hänvisning till ovan föreslås att motionen anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget till beslut bedöms innebära oförändrade konsekvenser för ekonomin

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget till beslut bedöms innebära oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget till beslut bedöms innebära oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut bedöms innebära oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget till beslut bedöms innebära oförändrade administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Cecilia Törnqvist Råberger
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-01-09

KAROLINSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Yttrande
2020-01-29

Dnr K2019-8785

Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm
E-post: registrator.lsf@sll.se

Remissyttrande avseende Sverigedemokraternas motion (RS 2019:52) om att stötta blodgivarverksamheten

Sverigedemokraterna har i motion per den 17 september 2019 föreslagit att Region Stockholm ska utreda möjlighet att stötta blodgivarverksamheten genom att i någon form låta anställd lämna blod på arbetstid, samt att blodbussen ska ställa upp utanför Landstingshuset i samband med regionfullmäktige minst 1 ggr/år där regionens politiker ges möjlighet att bidra till att fylla blodlagren. Detta remissvar behandlar enbart det förstnämnda förslaget.

Karolinska Universitetssjukhuset ställer sig positivt till att låta anställda lämna blod på arbetstid, dock under förutsättning att det är förenligt med verksamhetens bemanningsbehov och att det inte påverkar patientsäkerhet eller arbetsmiljö i övrigt.

Beslut om detta yttrande har fattats av sjukhusdirektören på delegation av styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset. Yttrandet har beslutats i samråd med chefläkare och föredragits av jurist Gustaf Bessfelt Juhlin.

Beslutat dag som ovan

Björn Zoëga

Delges:
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset (anmälan)
Registrator K